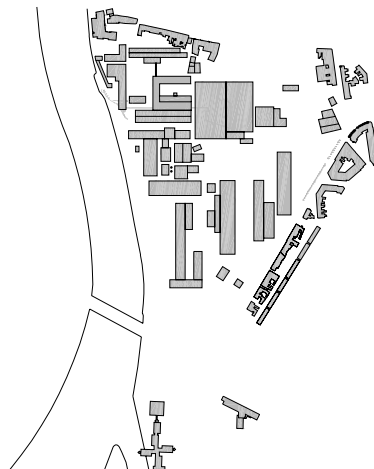
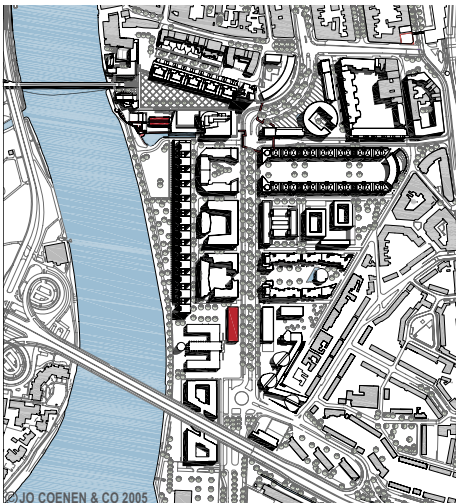
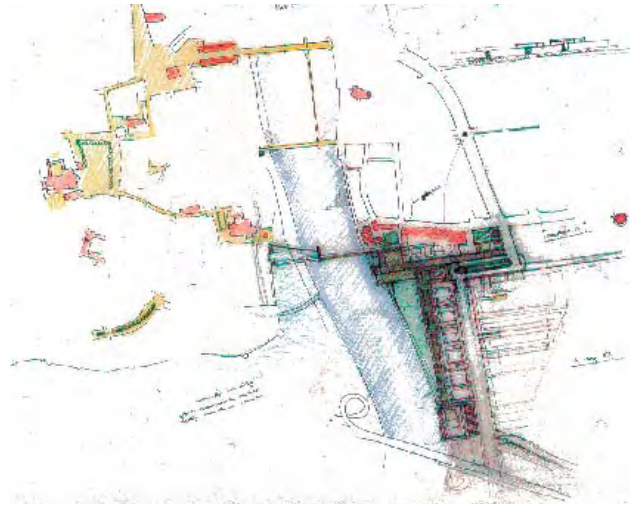
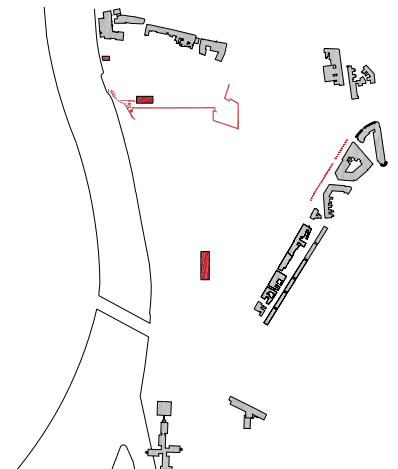

MASTERPLAN SPHINX
CERAMIQUE TERREIN
MAASTRICHT (NL)
1987-2003

circa 1980

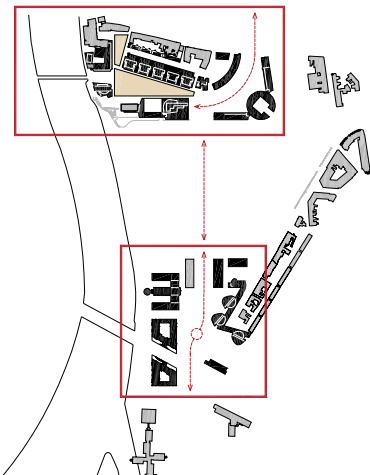

Monumenten en rudimenten

De opdracht voor herinrichting van het voormalig industrieterrein van Sphinx Céramique dateert uit augustus 1987, toen Coenen nog in Eindhoven werkzaam was. Het plan moest eind 1987 worden gepresenteerd – een megaoperatie die alleen kon slagen dankzij het feit dat Coenen, op voorspraak van Huub Smeets (directeur van de Stadsontwikkeling en Grondzaken) en wethouder John Wevers, alle betrokken gemeentelijke diensten kon aanspreken en aansturen en daarbij een al even direct contact onderhield met projectontwikkelaar Dick Regenboog (ABP). Dit alles zorgde voor een zeldzame slagvaardigheid. Het stedenbouwkundig plan berust op drie hoofdgedachten:

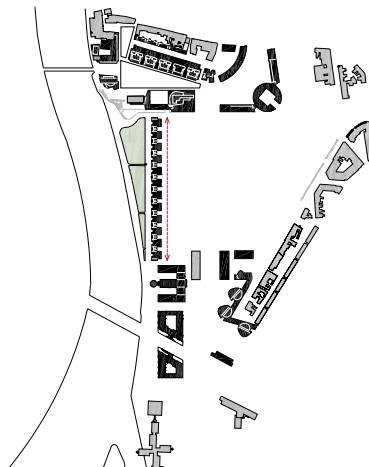
Uitbreiding: Céramique wordt geen buitenwijk maar een echt binnenstadsgebied, een uitbreiding van het stadshart. **Verzoening:** Céramique sluit zorgvuldig aan bij de bestaande stadswijken waaraan het aan drie kanten grenst. **Connectie:** er komt een goede, intensief gebruikte verbinding tussen het oude en het nieuwe centrum: een voetgangersbrug over de Maas. De hoofdstructuur van het plan bestaat

uit de Avenue Céramique, van precies dezelfde breedte (40 meter) als de wegen waarop hij aansluit. Alle andere straten, met grotendeels hofachtige bebouwing, staan dwars op deze Avenue. De Noordknoop en de Zuidknoop vormen de polen waartussen Céramique zich uitstrekt. Het zijn belangrijke trefpunten: de bebouwing is hier zeer compact en concentreert publieke functies. De openbare ruimte is er als verblijfsplek ingericht. Architectonisch is, met inzet van een keur aan buiten- en binnenlandse architecten, voor waarachtig stedelijk elan gezorgd. En uiteraard gaat hier de Avenue Céramique over in respectievelijk de Wilhelminasingel (via een royale zwenking) aan de noordzijde en de Limburglaan (via een rotonde) aan de zuidkant. Direct langs het water bevindt zich een driehoekige parkzone: een rustig wandelgebied zonder commerciële functies. Dit weerspiegelt het park dat zich precies aan de overkant bevindt, en grenst aan een stenige gebied van de Noordknoop. Zo is ook aan deze zijde van de Maas een overgang gecreëerd tussen groene oevers en een stenen kade. Hilde de Haan

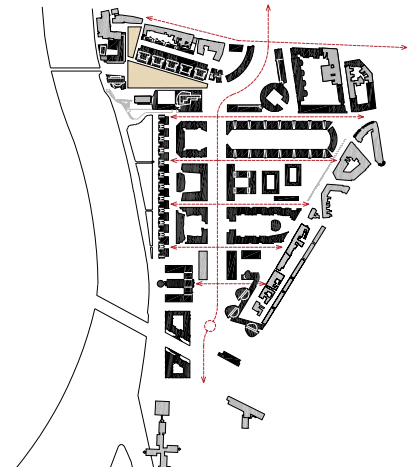

© JO COENEN & CO 2005

Noord- en Zuidknoop

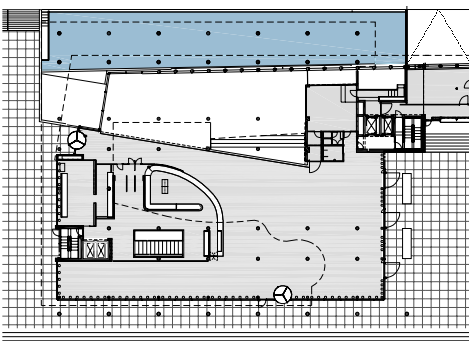
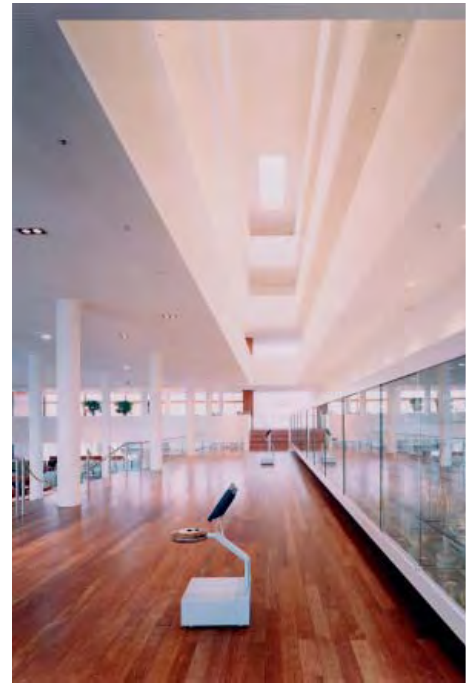
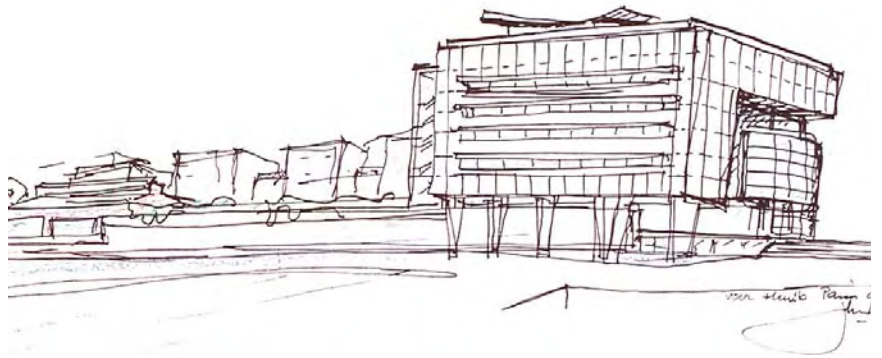

Stoabebouwing en park

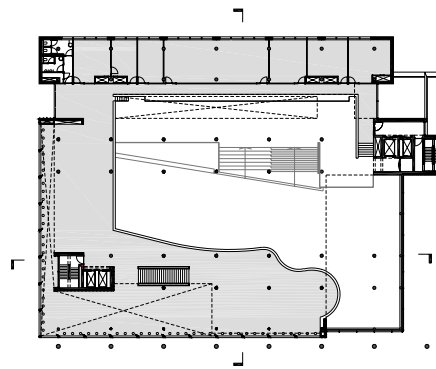

Completering circussen

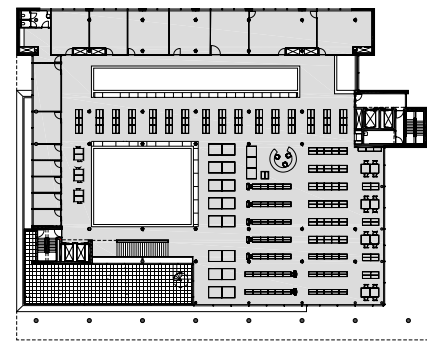
CENTRE CERAMIQUE
MAASTRICHT
1995-1999

begane grond

tussenniveau, Stadshal op e begane grond

derde etage, bibliotheek

De beslissing om de nieuwe Stadsbibliotheek in Céramique te vestigen dateert uit 1994, toen Coenen al jaren bezig was met zijn ontwerp voor dit stadsdeel. Het betekende een belangrijke doorbraak in het plan: na alle vergeefs onderzochte mogelijkheden voor de vestiging van grote publiektrekkers alhier (onder meer supermarkt, bijzondere winkels, casino) deed zich nu de kans voor, op de Noordknoop, een van de belangrijkste instituten van de stad te situeren. Het werd de hoeksteen van Céramique.

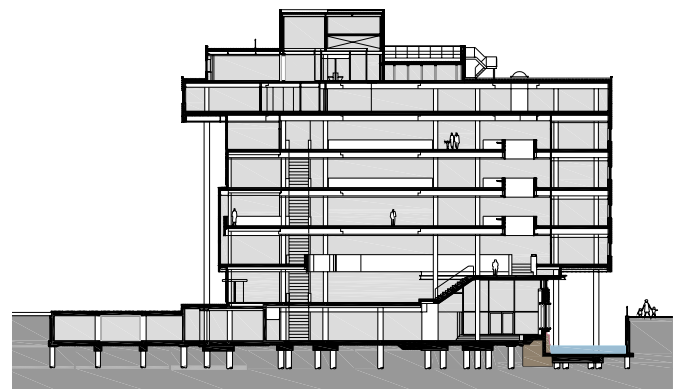
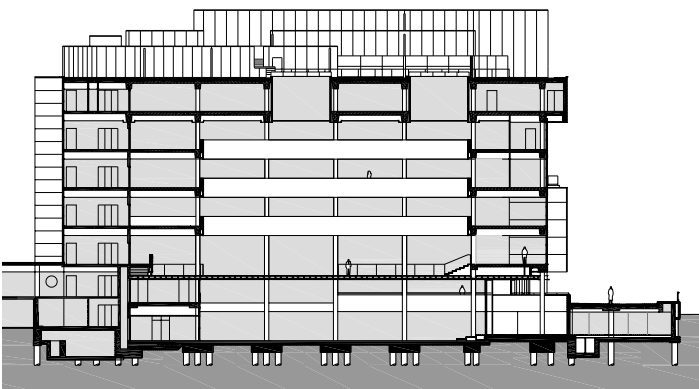
Centre Céramique bevat meer dan de Stadsbibliotheek, namelijk ook het Gemeentearchief, een café en het Europese Journalisten Centrum. En bovendien de zogeheten Stadshal: de ongedeelde, enorme parterre met een plafondhoogte van acht tot twaalf meter die als ontmoetingsplaats, theater en expositieruimte dient.

De hoofdvorm van het gebouw doet denken aan een kubus. Deze heeft aan alle drie naar het plein gerichte zijden transparante gevels, die worden bekroond door een ver uitkragend massiever blok dat wordt

'gesteund' door ijle kolommen. De vierde zijde bevat kantoorruimte en is naar de smalle Bellefroidlunet gericht. In de voet hiervan zijn de resten van de oude vestingwal opgenomen; zichtbaar achter glas.

Binnen wordt het gebouw zodanig doorsneden door vides dat zich nergens afgesloten ruimten bevinden. Steeds zijn er doorzichten naar andere plekken en niveaus, steeds is er, richtinggevend, zijdelingse lichtval. De hoofdroute door het gebouw loopt, hakkelend, spiraalsgewijs op, en eindigt bij een magistraal, vrijwel gebouwbreed raam met uitzicht op het westen: Plein 1992, de Maas, de oude stad en het landschap rondom.

Het publieke karakter van de Stadshal wordt gewaarborgd door een ingenieus systeem, waardoor pas op niveau 1+, vrijwel onmerkbaar, het volledig openbare gebied wordt afgescheiden van het beveiligde bibliotheekgedeelte. De jeugdbibliotheek heeft een eigen plek: naast de Stadshal, met binnendoor zicht op de vestingmuur en het water. Coenen: 'Toekomst, heden en verleden treffen hier elkaar.'

langsdoorsnede

dwarsdoorsnede

MAASAPPARTEMENTEN
CERAMIQUE
MAASTRICHT (NL)
1996-2001

Het bestaande versterken

appartementencomplex, 1 winkel, 4 appartementen en parkeergarage

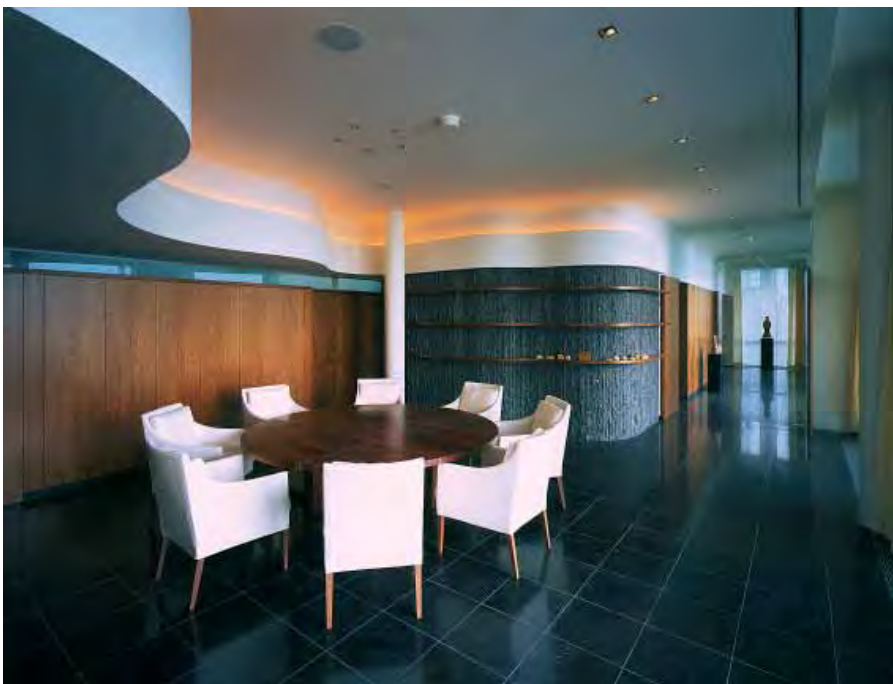
© JO COENEN & CO 2005

Dit plan voor vier appartementen en een winkel maakt deel van een masterplan voor de herinrichting van het centrum van het dorp Meerssen. Het Duitse bureau Kasper und Klever richtte zich vooral op de indeling van de openbare ruimte; bureau Coenen ontwierp de bebouwing.

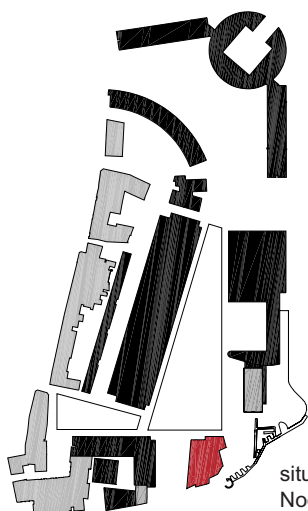
Het nieuwe blok, in combinatie met een nieuwe muur die op een oude aansluit, versterkt allereerst de structuur van het dorp. Zo verkleint het drastisch een 'gat' in de dorpsbebouwing en vormt tevens nieuwe straatwanden. Ook de afzonderlijke functies zijn zorgvuldig ingevlochten: de winkel voegt zich in de centrale winkelstraat; de woningen daarentegen zijn onopvallend daarachter gesitueerd. Ze hebben alle grote terrassen en zijn, oplopend, zo gesitueerd, dat deze uitkijken op het lommerrijke park.

Op straatniveau maakt een pergola deel uit van het ontwerp. Deze is boven de sleuf met trap naar de parkeergarage geplaatst en wijst enerzijds de weg naar die parkeergarage, en anderzijds naar het park.

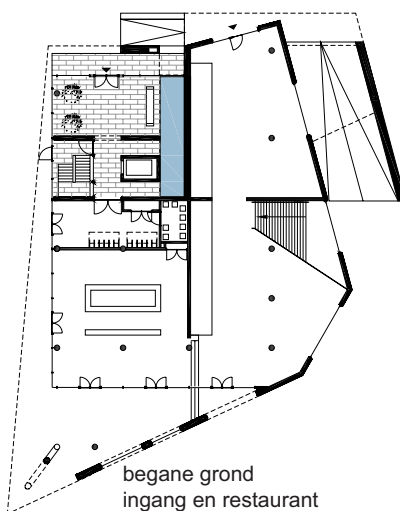
Hilde de Haan

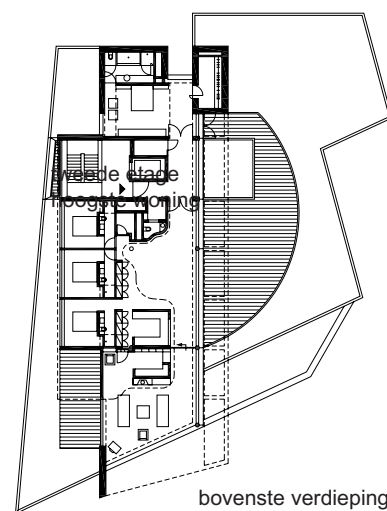
1

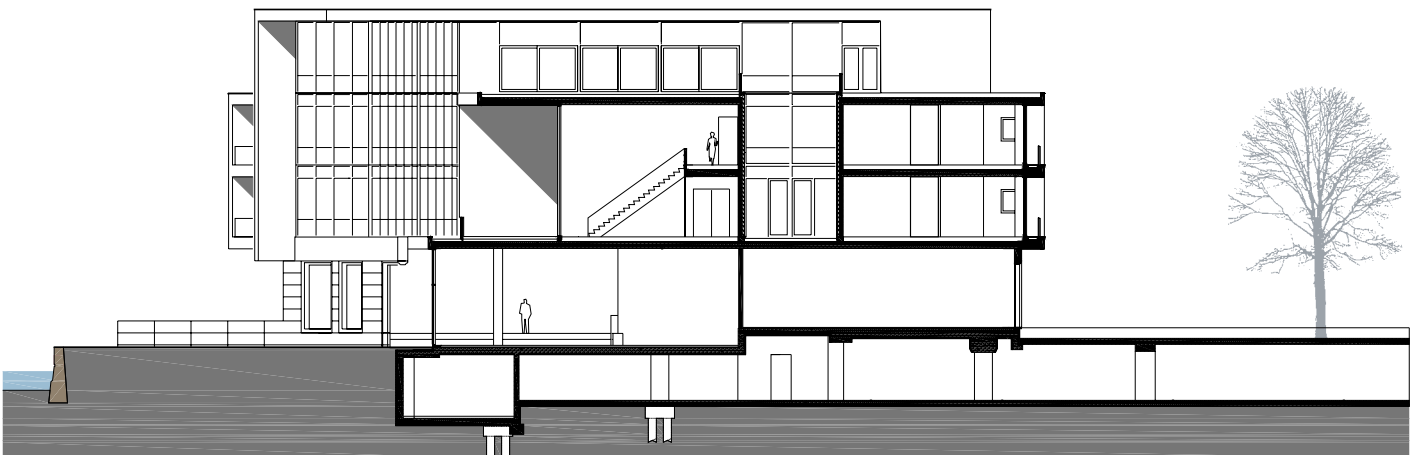
situatie plan
Noordknoop, Céramique

begane grond
ingang en restaurant

bovenste verdieping

dwarsdoorsnede, links de rivierzijde